

Série - Bezbariérové trasy Prahou

Starým Městem k Josefovu

- Tato trasa je publikována jako součást série bezbariérových tras Prahou,
   které jsou vhodné pro bezbariérové cestování
- Všechny publikované trasy jsou sestaveny a prověřeny vozíčkáři
- Hlavními kritérii při výběru vozíčkářských tras byla bezbariérová dostupnost
  MHD, veřejnou dopravou nebo možnost vyhrazeného parkovacího
  stání, sjízdnost terénu s minimální pomocí asistence, převážně rovinatý, zpevněný terén s pozvolným klesáním a s minimálním stoupáním.
  Dalším kritériem byla síť služeb, jako je bezbariérové sociální zařízení, občerstvení.
- Tyto trasy vznikly i díky podpoře společností, které vám v rámci těchto materiálů také představíme.

TRASA 9. – Starým městem k Josefovu

Náměstí Republiky – Celetná - Staroměstské náměstí – Pařížská - Židovské město – ulice 17. listopadu

Náš další výlet povede historickou oblastí Staroměstského náměstí, jehož historie sahá až do 11. století, kdy náměstí tvořilo křižovatku dalekých obchodních cest a sloužilo jako tržiště, které bylo známé po celé tehdejší Evropě, a pražského Židovského města, kde překvapivě nalezneme řadu bezbariérových možností. Jízdní trasa mezi jednotlivými památkami patří mezi ty obtížnější, protože se pohybujeme v centru historické Prahy, kde největší obtíže lidem pohybujícím se na vozíku působí historická dlažba, ale na druhé straně patří mezi ty kratší a vede téměř výhradně po rovině, díky tomu je možné mnohé terénní nástrahy hravě překonat.

POPIS ZÁKLADNÍCH ÚDAJŮ O TRASE

Začátek trasy: Autobusová zastávka bezbariérové linky č. 1 a č. 3, Náměstí re-

publiky

Konec trasy: Autobusová zastávka bezbariérové linky č. 3, č.133 Řásnovka

Délka trasy: 4,5 km **Čas jízdy:** 2 hod 30 min

Zaměření: poznávací - historické

Obtížnost: středně náročná pro mechanický vozík, malá náročnost pro

elektrický vozík

Cenová hladina: 130,-Kč

Od zastávky bezbariérových linek č.1 nebo č.3 pojedeme po pravém chodníku na Náměstí Republiky až k Obecnímu domu. těchto místech je trasa s menšími obtížemi, které způsobuje nerovnost terénu a vypadané kostky dlažby, sjízdná. První dnešní bezbariérová památka Obecní dům je bezbariérově přístupný bočním vchodem z ulice Pařížská. Tento vchod je označený a je vzdálený přibližně 30 metrů od hrany ulice po její pravé straně. Budova Obecního domu je podrobněji

Prašná brána

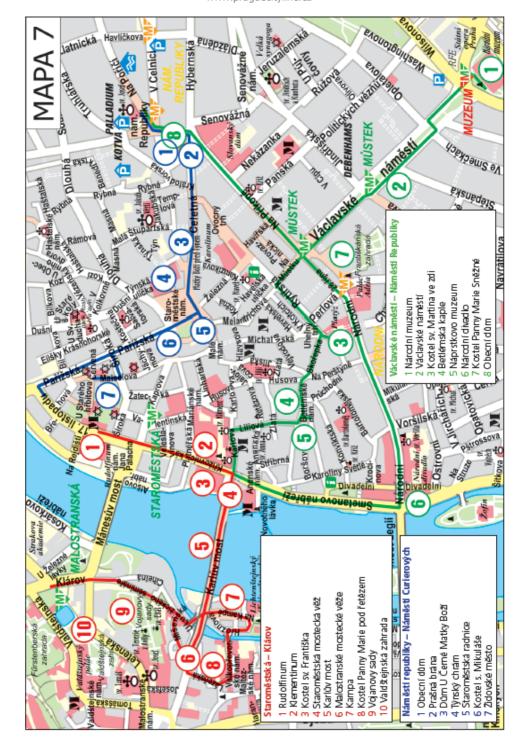
popsána ve trase č.8, která je ukončena na Náměstí Republiky, v místech, kde tato trasa začíná. Od Obecního domu pokračujeme směrem k Prašné bráně. Zde přejedeme silnici, která do ní ústí, po bezbariérovém přechodu pro chodce a vydáme se po její levé straně do Celetné ulice. Zde jedeme povětšinu po asfaltovém chodníku nebo dlážděné pěší zóně.

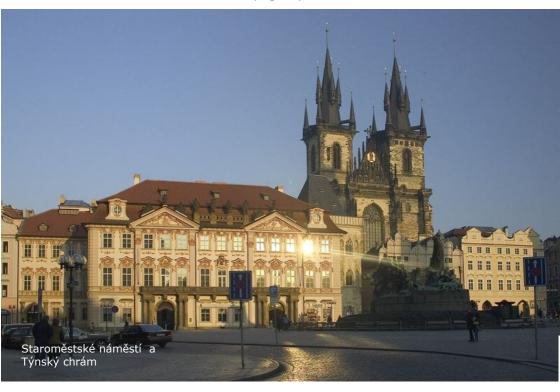

Celetná ulice patří mezi nejstarší a nejdůležitější staroměstské ulice. Ve 14. století, za vlády jednoho z nejvýznamnějších českých a i evropských panovníků krále a císaře Karla IV., se stala součástí tzv. Královské cesty. Název ulice je pravděpodobně odvozen od pekařských výrobků zvaných Calty – toto pletené pečivo se tu peklo kdysi ve středověku. Celetná ulice je plná zajímavých a historicky cenných staveb, jejichž základ byl vytvořen již v období gotiky, tyto stavby byly později renesančně a hlavně barokně přestavěny.

Prašná brána, pod kterou jsme projeli, představuje vstup do Starého Města pražského. Od roku 1475 nahradila bránu z přemyslovského období. Byla postavena v gotickém slohu Matějem Rejskem z Prostějova jako dar Staroměstských králi Vladislavu Jagellonskému. Brána se původně jmenovala Horská, název Prašná dostala až v 17. století, kdy v ní byl uskladněn střelný prach. Dnešní vzhled brány pochází z let 1875 - 76, kdy ji v pseudogotickém slohu restauroval Josef Mocker. Sochařskou výzdobu brány tvoří sochy českých králů - na východní straně Přemysl Otakar II. a Karel IV., na západní straně Jiří z Poděbrad a Vladislav Jagellonský.

Dům U Černé Matky Boží se nachází na nároží Celetné ulice a Ovocného trhu a je bezbariérově přístupný. Byl postaven v letech 1911 – 1912 architektem Josefem Gočárem v kubistickém stylu. Kubismus v architektuře je až na několik výjimek českým unikem a tento dům patří mezi jeho nejlepší ukázky. Sloh vychází z uplatnění geometrických útvarů v architektuře a z přesvědčení tvůrců,

že základním geometrickým útvarem je krychle. Název domu připomíná soška Černé Matky Boží, která je umístěna na nároží domu za zlatou renesanční mříží. Na konci Celetné se před námi otevře prostor Staroměstského náměstí.

Staroměstské náměstí je vedle Pražského hradu asi nejvýznamnějším místem Prahy. Konaly se zde různé slavnosti, rytířské turnaje, ale i popravy. V roce 1321 zde pořádal král Jan Lucemburský rytířský turnaj, kterého se také sám zúčastnil. Byl nešťastně zraněn a delší dobu pak bojoval o život. Mezi nejsmutnější okamžiky staroměstských dějin patří rok 1621. V tomto roce zde bylo popraveno 27 českých pánů, rytířů a měšťanů, vůdců odboje proti Habsburkům. Tuto událost připomíná pamětní deska na východním průčelí Staroměstské radnice a 27 křížů zabudovaných do dláždění u radnice připomíná místo jejich popravy. V roce 1945 na konci 2. světové války se zde bojovalo během Pražského povstání. Tehdy byla značně poškozena Staroměstská radnice. Na náměstí se zachovaly pozůstatky velmi staré městské zástavby. Původní úroveň terénu zde byla o dva až tři metry níže, a díky tomuto jsou v současných domech zbytky románských sklepeních. Celkově jsou domy na Staroměstském náměstí klenotnicí téměř všech architektonických slohů. Najdete zde stopy gotiky, renesance i baroka. Převážně na jižní straně Staroměstského náměstí najdete domy, které jsou vybudovány ještě na středověkých parcelách, což se vyznačuje jejich úzkými štíty směrem do náměstí.

Po pravé straně vstupu na Staroměstské náměstí se nachází kostel Panny Marie před Týnem. Z tohoto místa ze strany Celetné ulice je také bočním vchodem přes farní centrum bezbariérově přístupný. Chrám Panny Marie před Týnem je postaven v gotickém slohu, dvojice jeho 80 m vysokých věží, z nichž jižní je o poznání silnější, tvoří protipól staroměstské radniční věži. Se stavbou chrámu bylo započato ve 14. století na místě původního románského kostelíka z 12. století, který sloužil jako špitální kostel pro cizí kupce, kteří v této době přebývali v Ungeltu. Při husitských válkách, kdy byl Týnský chrám hlavním staroměstským kostelem, sehrál kostel významnou roli. Od roku 1427 v něm byl farářem Jan Rokycana, pozdější volený husitský arcibiskup. Vnitřní výzdoba kostela je převážně z 15. století, je zde kamenná gotická kazatelna, gotická cínová křtitelnice, plastiky sv. Jana a Panny Marie, socha Týnské Madony s Ježíškem, která vznikla okolo roku 1420. Nejkrásnější kamenickou prací je prý baldachýn nad náhrobkem Luciána z Mirandoly od Matěje Rejska z konce 15. století. V interiéru kostela můžeme také nalézt plastiky od Jana Jiřího Bendla a obrazy od takových mistrů jako byli Karel Škréta – hlavní oltář Nanebevstoupení P. Marie, oltář vpravo Sv. Barbora a vlevo Zvěstování, sv. Vojtěch a sv. Josef. V jižní boční lodi a v oltáři svaté Anny jsou obrazy Petra Brandla a při třetím chrámovém pilíři se nachází vyřezávaný renesanční oltář z doby ko-

POMÁHÁME LIDEM PŘEKONÁVAT BARIÉRY

- √ Komplexní řešení bariér
- √ Tradice výroby
- √ Spolehlivost
- √ Kvalita

Největší český výrobce zařízení pro překonávání schodišťových bariér Jsme zde pro zajištění vašeho pohybu již od roku 1992

ALTECH, spol. s r.o., Průmyslová 1146, 686 01 Uherské Hradiště pobočka Praha: Starochodovská 1110, 149 00 Praha - Chodov www.altech-uh.cz. altech@aeromec.cz. ZDARMA VOLEJTE 800 303 304

lem roku 1600. Mezi nejvíce obdivované díla kostela patří i náhrobek s portrétem Tychona de Brahe – světoznámého astronoma a astrologa, který působil na dvoře císaře a krále Rudolfa II.

Dále nás naše cesta zavede ke Staroměstské radnici. Před radnicí je třeba vyjet na chodník, který nemá bezbariérový nájezd a je vysoký přibližně 10 cm. Je zde tedy, pokud nás nedoprovází asistent, potřeba požádat někoho o pomoc. Odměnou za toto úskalí je částečně bezbariérově přístupná budova Staroměstské radnice. Můžeme se zde pomocí bezbariérového výtahu dostat až do její věže. Nejprve vyjedeme jedním výtahem do 3.patra a zde navazuje samostatný výtah do věže. Mezi oběma výtahy je umístěna pojízdná plošina. Radniční sály bohužel bezbariérový přístup nemají.

Staroměstská radnice

Staroměstská radnice byla založena roku 1338. Radnice se v současné době skládá ze

spojení 5-ti samostatných domů, které k ní byly postupně připojovány. Zvláště typickou je pro stavbu Staroměstské radnice její 69,5m vysoká věž z druhé poloviny 14. století, která je na východní straně ozdobena arkýřem, součástí radniční kaple. Na jižní straně radniční věže se pak nachází známý pražský Orloj, který sestrojil mistr Mikuláš z Kadaně roku 1410. Dle pověsti nechali po

dostavbě Orloje staroměšští radní mistra Mikuláše z Kadaně oslepit, aby nemohl podobný Orloj sestavit také jinému městu. Orloj lze rozdělit do tří částí: první částí jsou okénka, ve kterých se každou hodinu zjevují dřevěné postavy uklánějících se 12 apoštolů. Každý apoštol má svůj atribut: sv. Petr klíč, sv. Matěj sekeru, sv. Jan kalich ... Čtyři sošky umístěné o malý kousek níž se právě v době, kdy se zjevují apoštolové, rovněž rozpohybují. Kostlivec převrací přesýpací hodiny a zvoní a tím dává najevo, že čas života již vypršel, kývá na Turka - symbol pohodlného života, který však kroucením hlavy smrt odmítá. Marnivec se zhlíží v zrcadle a Lakomec potřásá měšcem plným peněz. Na závěr zakokrhá kohout a oznamuje probuzení k další hodině života. Druhá část Orloje se nazývá sféra a znázorňuje pohyb nebeských těles, ovšem ještě podle staré představy, že Země stojí a všechno se točí kolem ní. Nejníže je umístěna kalendářní deska,

Staroměstská radnice

kde jsou kromě znaku města vymalována znamení zvěrokruhu a jednotlivé měsíce roku, které představují výjevy z venkovského života. Deska je opatřena ozubeným kolem s 365 vruby a každý den se o jeden vrub otočí. Za rok tedy kolem celé své osy.

Orloj také ukazuje čtyři druhy času: čas středoevropský, který je označen římskými číslicemi na obvodu sféry. Čas staročeský, znázorňují zlatá gotická čísla, v tomto způsobu měření času začíná den západem slunce. Čas babylonský, který se vyznačuje tím ,že jsou v létě hodiny daleko delší než v zimě a čas hvězdný, který ukazuje malá hvězdička na prodlouženém rameni zvířetníkového kříže.

Když ukončíme prohlídku radnice, vydáme se kolem budovy vlevo, zpět do prostoru náměstí a na rohu radnice odbočíme opět vlevo, kolem do dlažby zasazených křížů 21 popravených českých pánů. Na konci náměstí vyjedeme před kostelem Sv. Mikuláše na pravý chodník do Pařížské ulice. **Kostel sv. Mikuláše** bohužel není bezbariérově přístupný. Kostel původem gotický a sloužil jako farní kostel Starého Města ještě před dokončením Týnského chrámu.

Kostel sv. Mikuláše

Pařížskou ulicí pokračujeme stále rovně. Povrch chodníků je zde tvořen malými dlažebními kostkami, po nichž projedeme celkem snadno. Jediné větší úskalí nás čeká na křižovatce s Kostečnou ulicí, zde chybí nájezdy na chodník, který je vysoký přibližně 5 cm. V místě, kde Pařížskou třídu kříží ulice Široká, si můžeme naši trasu o necelou hodinu prodloužit odbočením vlevo do oblasti Židovského města. Ulicí Široká pojedeme stále

rovně po jejím pravém chodníku, následně zahneme vpravo do ulice Maiselova, kterou pokračujeme až na křižovatku ulic Červená a U Starého hřbitova. Zde je pomyslné centrum Židovského města. Po pravé straně můžeme obdivovat nejstarší pražskou synagogu pojmenovanou Staronová, naproti ní je Vysoká synagoga a vlevo, na konci ulice U starého hřbitova najdeme bezbariérový vstup na Starý židovský hřbitov, do Pinkasovy synagogy a uvidíme zde také historickou budovu Pohřebního bratrstva. V oblasti Židovského města je řada synagog částečně bezbariérově přístupných, ale vzhledem ke špatnému stavu místních chodníků a silnic zde doporučujeme se pohybovat s asistencí. V seznamu bezbariérových památek na trase uvedeme bezbariérově přístupné synagogy Židovského města. My zde v rámci této trasy navštívíme pouze Starý židovský hřbitov.

Starý židovský hřbitov

Židovské osídlení Prahy má velmi starou tradici židovští obchodníci a penězoměnci se v Praze usazo-

vali již od 10. století. Původní osada v oblasti Malé Strany byla v polovině 12. století vystřídána osídlením na dnešním Josefově. Po celou dobu své existence mělo pražské židovské osídlení přesně vymezené územní hranice, které nesmělo překročit. Na rozloze 93 000m2 se v dobách největšího rozkvětu tísnilo na 1900 osob. Židovské obyvatelstvo si od počátku svého osídlení Josefova vytvořilo vlastní samosprávu, měli zde vlastní školy i synagogy. Synagogy byly nejdůležitějšími místy ghetta. V nejstarších dobách nesloužily pouze účelům boho-

služebným, ale scházeli se v nich také židovští učitelé se svými žáky. A dokud Židovské Město pražské nemělo svou vlastní radnici, v synagogách se řešily i všechny veřejné záležitosti. Během své historie židé trpěly mnohými pogromy z nichž první zaznamenaný byl již v roce 1096, v době kdy přes Prahu procházela 1. křižácká výprava. V roce 1389 je doložen další velký pogrom na pražské židovské ghetto, který jako malý chlapec zažil Avigdor Kari, pozdější pražský rabín. Na základě svého zážitku z dětství sepsal Selichot - kajícné modlitby, které se čtou dodnes ve dnech pokání na celém světě. Postavení židů se v Praze částečně zlepšilo až v roce 1781, kdy císař Josef II. vydal tzv. Toleranční patent, který židovskému obyvatelstvu povoloval přístup do škol. V roce 1848 bylo židovské obyvatelstvo zrovnoprávněno s ostatním lidem a bylo jim poprvé v historii umožněno se volně vystěhovat z Ghetta. Toto povolení mělo za následek, že se z pražského ghetta vystěhovali téměř všechny

Staronová synagoga

bohatší rodiny a naopak se do něj nastěhovala pražská chudina. Postupem času začalo ghetto chátrat a stala se z něho vykřičená čtvrť. Na konci 19. století už byla hygienická situace ghetta tak špatná (např. místnosti ve starých domech byly rozděleny čarou nakreslenou křídou na podlaze nebo šňůrou nataženou ve výši hlavy a v každém oddělení žila jedna rodina), že Pražský magistrát rozhodnul, že budovy ghetta budou zbořeny a ulice vybourány, aby se nešířily nemoci. Bylo zbořeno na 300 středověkých domů a 20 ulic.Po tomto zákroku zůstala zachována pouze část původního ghetta představující dnešní Pražské židovské město – Josefov. Dnešní bezbariérová vycházka nás podrobněji seznámí s touto historií.

Po prohlídce hřbitova se vrátíme stejnou cestou, kterou jsme přijeli, zpět do Pařížské ulice a tudy pokračujeme v původním směru trasy až na křižovatku s ulicí 17. listopadu. Zde naši trasu ukončíme u autobusové zastávky linky č.133 Právnická fakulta, jejíž některé spoje jezdí nízkopodlažní. V jakém čase jezdí, je nutné předem zjistit v aktuálním jízdním řádu přístupném na internetových stránkách Dopravního podniku. Pokud k dopravě budete chtít využít přímo bezbariérové linky, tak projedete přes náměstí Curierivých na semaforu doprava a pak po nábřeží stále rovně až k autobusové zastávce bezbariérové linky č. 3. Tato zastávka je vzdálena od našeho konce trasy přibližně 300 metrů, ale tato linka nejezdí o víkendu.

Pražská 16 102 21 Praha 10 Czech Republic

Pro život bez bariér

tel. +420 272 661 143-6

teUfax +420 272 661 143

gsm +420 602 278 064

Vertikální zdvihací plošina typu

A5000

vertikální zdvihací plošina typu A 5000 je prvotřídní plošina s vynikajícím designem schopná překonat až 13 m zdvihu.

Zdvihací plošina typu

Xpress II

zdvihací plošina typu Xpress II je plně automatická plošina určená k překonání přímého schodiště bez podest a lomení.

Vertikální zdvihací plošina typu

OPAL

je určena k překonání výškového rozdílu, pro osoby upoutané na invalidní vozík nebo maminky s kočárkem.

Zdvihací plošina typu

GSL Artira

je schopná překonávat nejrůznější architektonické bariéry (podesty, lomená, točitá schodiště a pod.)

Technické údaje trasy:

Určeno pro: mechanický i elektrický vozík

Povrch cest: převážně historická dlažba (malé dlažební kostky nebo kočičí hlavy)

Terén: rovinatý, chodníky jsou v některých místech nerovné, někde chybí nájezdy na

chodníky

Přístupnost bezbariérové MHD:

všední dny - metro trasa C stanice Muzeum, bezbariérová linka bus č. 1 a 3., bus č. 133 o víkendu - metro trasa C stanice Muzeum, bus č. 133

WC a občerstvení:

Obecní dům, Náměstí Republiky 5 Palác Paladium, Náměstí Republiky Obchodní dům Kotva, Náměstí Republiky 8 Dům U Černé Matky Boží, Celetná 34 Staroměstská radnice, Staroměstské nám. 1

Užitečné informace o bazbariérových památkách a zajímavostech na trase:

Dům U Černé Matky Boží:

Ovocný trh 19

110 01 Praha 1 - Staré Město

Telefon: 224 211 746

E-mail: jungwirtova@ngprague.cz Web: http://www.ngprague.cz

NÁVŠTĚVNÍ DOBA: celoročně út - ne 10 - 18

Kostel Panny Marie před Týnem:

Staroměstské náměstí 604 110 00 Praha 1 - Staré Město

Telefon: 222 318 186 E-mail: dck@cmail.cz

Web: http://www.Tynska.farnost.cz

NÁVŠTĚVNÍ DOBA pro prohlídky: Denně 10 - 13 a 15 - cca 17

Staroměstská radnice:

Staroměstské náměstí 1/3 100 00 Praha 1 - Staré Město

Telefon: 724 508 584 Web: http://www.pis.cz

NÁVŠTĚVNÍ DOBA:

Věž i sály: leden - srpen: po 11 - 18, út - ne 9 - 18

Židovské město – Starý židovský hřbitov, Španělská synagoga, Maiselova synagoga:

Josefov

110 01 Praha 1 - Staré Město

Web: http://www.jewishmuseum.cz

NÁVŠTĚVNÍ DOBA:

denně kromě soboty 9 - 16.30 (listopad - březen), 9 - 18 (duben - říjen)

! POZOR:

V Pařížské ulici na křižovatce s Kostečnou ulicí chybí nájezdy na chodník, který je vysoký přibližně 5 cm. Nájezd také není u rozšířeného chodníku před Staroměstskou radnicí.

Lázně Jáchymov

První radonové lázně světa

Unikátní léčba pohybového aparátu

Léčebné lázně Jáchymov a.s. T. G. Masaryka 415, 362 51 Jáchymov

tel.: 353 833 333, fax: 353 834 567 info@laznejachymov.cz

www.laznejachymov.cz

Vybavení léčebných prostor i hotelů je uzpůsobeno osobám se sníženou pohyblivostí

 Specialisté na léčbu choroby Morbus Bechtěrev

Užijte si celoroční odpočinek uprostřed malebné přírody Krušných hor

Těšíme se na Vás – Jsme tu pro každého!

www.praguecityline.cz www.praguecityline.com

Prague City Line turistům a návštěvníkům Prahy nabízí:

- Doporučené a přehledně zpracované turistické trasy po Praze
- Tématicky zaměřené turistické průvodce po Praze k volnému stažení v PDF formátu přímo z internetových stránek
- Tématicky zaměřené tištěné turistické průvodce po Praze ZDARMA
- Informace o zajímavým místech, které doporučujeme v Praze navštívit v širokých souvislostech, zpracovaných s originálními texty, řadou kvalitních fotografií doplněných mapami.
- Nabídku a informace o ubytování a dalších službách, které Praha nabízí
- SLEVENKY, průvodce který šetří vaše peníze

kontakt: ROZVOJ CESTOVNÍHO RUCHU o.s. Jagellonská 2428 130 00 Praha 3 Telefon: +420 724 333 242

E-mail: praguecityline@gmail.com